

Manifesto

Průmysl zpět do práce

Cestovní mapa pro reindustrializaci Evropy a zajištění
budoucnosti evropské průmyslové zaměstnanosti a závodů

Editorial: IndustriAll pro Evropu, celá Evropa pro průmysl

IndustriAll Europe je přesvědčen, že průmysl má v Evropě budoucnost a že průmyslová politika je základním kamenem ekonomické politiky. Průmyslová politika musí také umožňovat transformaci od strategie založené na nákladové efektivitě ke strategii zaměřené na sociální potřeby, inovace, nové oblasti a trhy – strategii, která zohledňuje celý hodnotový řetězec od prvního nápadu po konečný produkt a kde jsou náklady méně důležité. Evropská průmyslová politika by také měla dostat EU do pozice konkurenčního tahouna v procesu transformace svého ekonomického modelu na udržitelnou, sociální, na znalostech založenou a z hlediska zdrojů efektivní ekonomiku.

V tomto smyslu musí být průmyslová politika více než jen pasivní podporou pro pozitivní podnikatelské prostředí a měla být jít za zprostředkování dotací podnikům. Průmyslová politika by měla rozvíjet vize a strategie a spouštět průmyslové projekty. Musí připravit průmysl na budoucí vzácnost jak energie, tak přírodních zdrojů, přispět k rozvoji nových trhů a podporovat technologický průlom. Tím spíše vzhledem k tomu, že úloha vlád bude v udržitelné ekonomice důležitější. Nový model růstu bude řízen samozřejmě méně individuální spotřebou zboží (takzvaný konzumní způsob života) a více hledáním řešení společenských potřeb: energie, uzavření ekologických výzev, zdraví, stárnutí populace nebo globální oteplování. V důsledku toho budou vládní regulace a kolektivní potřeby ve stále větší míře rozhodující pro individuální charakter spotřeby a investičních rozhodnutí pro podniky.

Evropa má technologický, ekonomický a lidský potenciál být v tomto přechodu úspěšná. Evropa hraje vůdčí roli v mnoha ekologických technologiích a je lídrem v oblasti nových klíčových technologií. Společné evropské sociální hodnoty jsou nesporně důležitou podporou pro udržitelnější model růstu. Evropský sociální model vytvořil vysoce výkonnou sociální, ekonomickou a institucionální infrastrukturu, která je stabilní a sofistikovaná a nabízí správný okolní rámec pro udržitelnou transformaci průmyslu.

S novou průmyslovou politikou učinila EU bezpochyby první krok k novému modelu průmyslového růstu. Jsou rovněž nutné investice do modernizace tradičních průmyslových sektorů. Nové hodnotové řetězce a aktivity s dostatečným potenciálem pro nový růst a novou zaměstnanost je třeba podporovat. Evropa bude muset rozvíjet nové ekonomické silné stránky a posilovat ty existující. Protože to jsou dlouhodobé procesy, je nutné konsistentním způsobem udržet toto úsilí. Veřejné orgány a odbory budou muset intenzivně pracovat na vytvoření těchto dlouhodobých strategií, na jejich přetvoření do konkrétních akčních plánů, na konverzi společenských potřeb do průmyslových řešení, na integraci průmyslové politiky s ostatními politikami jako je politika zaměstnanosti, vzdělávání, udržitelný rozvoj a energie. Počátečním bodem tedy vždy musí být posílení strategického trojúhelníku mezi udržitelným rozvojem, vytvářením přidané hodnoty a vysoce kvalitní prací. Tímto způsobem by Evropa měla být schopná nejen zachovat si na svém území průmyslové aktivity, ale také zvládnout úspěšnou renesanci svého průmyslu.

Vzhledem k tomu, že se narůstající počet občanů obrací k Evropě zády, protože mají pocit, že je Evropa nechává padnout, má Evropa nejvyšší čas po záchraně bank začít zabezpečovat budoucnost 26 miliónů Evropanů, kteří hledají práci. Jinak EU ztratí občanů, protože protievropský populismus na kontinentu roste a vytváří náladu obviňující Evropu ze všech útrap způsobených globální finanční krizí. IndustriAll Europe je proto přesvědčen, že evropský projekt se musí změnit na projekt pro solidaritu, projekt prosperity, pro obnovu, pro růst a pro investice a pracovní místa.

Titul posledního sdělení Komise k průmyslové politice v roce 2012 je "Silnější evropský průmysl pro růst a oživení". IndustriAll Europe by nemohl souhlasit více. Evropa musí uspět v tom stát se atraktivní investiční lokací pro nová pracovní místa a výrobu. Pro IndustriAll European Trade Union to představuje skutečnou výzvu v příštích evropských volbách.

Michael Vassiliadis
President

Ulrich Eckelmann
Generální tajemník

Tento Manifest vytyčuje požadavky industriAll European Trade Union vůči národním parlamentům, novému Evropskému parlamentu, který bude zvolen v květnu 2014 a nové Evropské komisi, která se ujme funkce krátce poté. Požadavky se zaměřují na potřebu zachovat a pokračovat v rozvoji silné průmyslové báze v Evropě jako nutné podmínky pro posílení ekonomického růstu, vytváření kvalitních pracovních míst, přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku a nalézání řešení pro obrovské společenské výzvy (například řízení změn klimatu, globalizace a demografické změny), se kterými jsou konfrontovány naše ekonomiky.

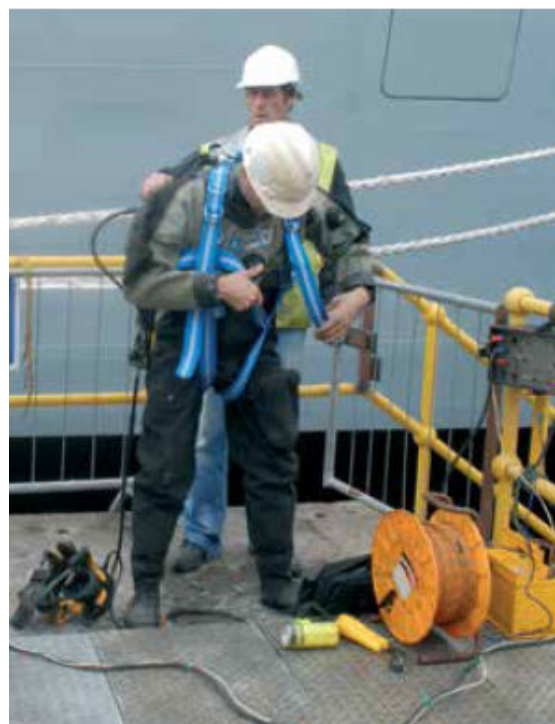
Evropské řešení ...

Je to již více než šest let, kdy globální finanční sektor vyvolal nejhorší ekonomickou krizi naší doby. Nenasytost, nezodpovědnost a zneužívání přivedly finanční trhy na pokraj kolapsu a způsobily vážnou recesi a dopady, které pociťujeme ještě dnes. Ovšem namísto realizace rychlých opatření, která by zajistila, aby pachatelé, spekulanti a banky zapojení do nadměrného půjčování nesli důsledky krize, musely být použity veřejné fondy pro záchranu selhávajícího finančního průmyslu. V důsledku toho narostly veřejné deficity do výšek, které se poté staly ospravedlněním zavedení úsporných opatření, která zadusila ekonomický růst v celé Evropě a způsobila, že nezaměstnanost narostla na dosud nevídanou úroveň.

Změna ve směřování je opožděná. Musíme ukončit stále probíhající dominanci finančního systému nad reálnou ekonomikou. Hrací pole globálního finančního kapitalismu je třeba redukovat zpět na základy: přetvářet úspory občanů na investice, které naplní potřeby těchto občanů. Opětovná regulace a stálé monitorování jsou naléhavě nutné k zajištění toho, aby finanční trhy podporovaly a ne ohrožovaly růst reálné ekonomiky. Bankovní sektor, který vytváří ohromné bohatství pro omezenou menšinu, ale který zavádí milióny obyčejných lidí do strádání, nemá politickou legitimitu.

Nynější narůstající rozdělení na prosperující části Evropské unie a stagnující regiony obsahuje veliké riziko. Navíc kromě přímých nevýhod pro země s přetrvávajícími ekonomickými potížemi může mít situace v těchto ekonomických

regionech vážné implikace pro celou EU. Země v recesi nebo se stagnující ekonomikou budou

dovážet méně zboží z jiných částí EU; klesající mzdy v zemích s obtížemi by mohly vést ke mzdovému tlaku ve zbytku EU. Zoufalství mnoha zaměstnanců v nejvážněji postižených zemích vede k migraci občanů hledajících dočasné nebo trvalé zaměstnání v jiných členských státech EU a mimo regulovaný trh práce, což vytváří situace vynucené mobility, a ne žádoucí svobodu pohybu.

Není pochyb o tom, že evropský projekt je velkým úspěchem, který od konce druhé světové války garantuje mír, svobodu a ekonomické blaho občanů. Jeho myšlenka však ztratí atraktivitu, pokud by došlo k dojmu, že ze sjednocené Evropy má prospěch pouze menšina. Solidarita a sociální spravedlnost musejí být konečně uznány v celé EU jako

faktory stejného významu jako ekonomická konkurenceschopnost. Následně budou muset bohaté a ekonomicky silnější země více přispět do plánu oživení a financovat budoucí investice než slabší skupiny zemí. Cílem je obnovit udržitelný růst, který vytváří vysoce kvalitní pracovní místa a překoná rozšiřující se divergence v EU. Krátkodobé stimuly nebudou dostatečné. Potřebujeme dlouhodobou perspektivu, abychom překonali prohlubující se obtíže a rozdělení v EU.

Reindustrializace Evropy prostřednictvím silných, chytrých a udržitelných politik

Eroze naší průmyslové báze musí být zastavena. IndustriAll European Trade Union proto vítá skutečnost, že důsledek finanční krize přivedl důležitost silné zpracovatelské báze zpět do centra pozornosti, že nyní existuje obecný konsensus o tom, že ekonomika může prosperovat pouze při zachování velké průmyslové základny a že je nutná kritická hranice zpracovatelství pro zachování udržitelnosti evropského ekonomického a sociálního modelu. Úsporná opatření vedla k vyschnutí financí v zemích, které byly nejhůře postiženy krizí a zapříčinila vymizení tisíců pracovních míst a podniků, došlo k vytvoření oblastí „průmyslových pouští“. Tento vývoj je třeba zvrátit, za účelem podpory ekonomických aktivit a zaměstnanosti prostřednictvím implementace politik průmyslového oživení, společně sjednaných a koordinovaných sociálními partnery.

Efektivní evropská průmyslová politika bude muset čelit trojí výzvě: zastavit katastrofické důsledky finanční krize a úsporných politik pro reálnou ekonomiku, nárůstu konkurence a musí vést evropský průmysl cestou nízkých emisí a udržitelnosti. Řešení těchto výzev vyžaduje politiku na posílení reindustrializace Evropy a mělo by být založeno na inovativních

klastrech, technologickém pokroku a rozvoji “továren budoucnosti”. V tomto smyslu by také mělo být jasné, že průmyslová politika by měla být více než pouze podpůrná postranní politika (vytvářející prostředí pro vzkvétání podnikání). Aktivní průmyslová politika by měla posilovat existující nástroje pro horizontální politiky (zaměstnanost, daňová politika, výzkum a vývoj, inovace, odborné školení a kvalifikace, infrastruktura a inovativní klastry), koncentrovat se na necenové faktory konkurenceschopnosti, věnovat pozornost straně poptávky prostřednictvím posílení kupní síly zaměstnanců, masivního nárůstu investic a také rozvoje nových trhů a inovativních veřejných zakázek, měla by rozvíjet nové nástroje směřované na oddělení ekonomického růstu a ekologických dopadů a implementovat akční plány pro strategické

sektory a hodnotové řetězce ('vertikální' strana průmyslové politiky). Specifické strategické cíle evropské průmyslové politiky je třeba definovat při zohlednění sdílených a dobře strukturovaných vyhodnocení potenciálních aktivit a rolí specifických průmyslových sektorů.

Finanční krize a následná krize dluhová vážně postihly průmyslovou strukturu Evropy v takovém rozsahu, že existuje riziko, že

důležité části Evropy budou mít nedostatek kritické masy pro průmyslové oživení. EU nesmí v žádném případě ztratit schopnost inovovat, rozvíjet a zpracovávat výrobky a služby, které splní velké výzvy naší společnosti. Evropa nesmí ztratit kritickou masu pro průmyslové oživení. Výrobní kapacity, jakmile jsou jednou ztraceny, je velmi těžké obnovit, ale mohou prokázat, že jsou velmi důležité pro vývoj nových produktů a aktivit.

Doporučení jak učinit ze zpracovatelství opět součást budoucnosti Evropy

Na podporu reindustrializace Evropy a zajištění budoucnosti pro průmysl – zpracovatelství a průmyslové služby – a jeho zaměstnanců vyzývá IndustriAll Europe k okamžitým a dobře zacíleným aktivitám v oblasti průmyslové politiky s cílem posílit existující silné stránky, rozvíjet nové příležitosti, restartovat investice, napravit slabé stránky a řešit doprovodné výzvy. IndustriAll Europe tedy navrhuje následující doporučení pro období 2014-2019, aby průmysl opět začal pracovat.

1. Restartovat ekonomiku

Průmyslová politika může být účinná pouze ve stimulačním makroekonomickém prostředí. Protože průmyslová politika produkuje výsledky ve střednědobém a dlouhodobém období, nemůže nikdy korigovat negativní dopady restriktivních fiskálních politik. Bez expanzních ekonomických politik eurozóna pravděpodobně uvízne v kombinaci nízkého růstu a nízké inflace, bude flirtovat s deflací a ponoří se do polo-permanentní recese. V tomto kontextu nebude EU zcela jasně schopna dosáhnout cíle 75% zaměstnanosti ze Strategie EU 2020, který vyžaduje vytvoření 17,6 mil. nových pracovních míst.

Evropská unie již nevyžaduje další úsporné politiky, i když je pravda, že v dlouhodobém výhledu je nutné snížit fiskální deficit, nebude nikdy možné snižovat deficit/dluhy bez realizace politik na podporu růstu a tvorby pracovních míst a znovunastolení naděje a důvěry mezi zaměstnanci, což je dnes tak naléhavě nutné. Evropská společnost a ekonomika navíc spoléhají na efektivní

dopravní infrastrukturu a služby. Vývoj infrastruktury byl nyní zastaven, zejména v zemích postižených krizí. Nicméně udržení infrastruktury světové třídy bude stimulovat ekonomický růst a etapa výstavby nabídne tak nezbytnou zaměstnanost. Expanze a udržení existující infrastruktury musí být podpořeny financováním ze strany veřejných orgánů a také prostřednictvím veřejno-soukromých partnerství.

K zastavení pekelného kruhu recese a úsporných opatření by měli noví členové Evropského parlamentu a nová Evropská komise prosazovat silnou, koordinovanou a poptávkou řízenou makroekonomickou politiku. Silná interní poptávka musí být v celé Evropě posílena. Je podmínkou pro udržitelnou ekonomiku, plnění budoucích potřeb zaměstnanců a zachování evropského sociálního modelu. Evropa se příliš dlouho zaměřovala na znovunastolení rozpočtové ortodoxie a implementaci úsporných opatření.

Doporučení

1. Podpora implementace 'Nové cesty pro Evropu', investičního plánu EOK pro Evropu. Cílem plánu je investovat každoročně dodatečné 2% HDP EU v desetiletém období do infrastruktury konsistentní s kritériem udržitelného rozvoje: celoevropských energetických a dopravních sítí, obnovitelné energie, digitální infrastruktury, urbanistické obnovy, energetické úspornosti, sociálního a pasivního bydlení, infrastruktury pro starší občany, vzdělávání, zdravotních služeb, atd. Plán by mohl generovat až 3% dodatečného HDP a vytvořit mezi 9 a 11 milióny nových pracovních míst v desetiletém období.
2. Investiční projekty na evropské úrovni by měly být rozvíjeny společně s národními investičními projekty. Prioritou by měly být investice, mající nejvýznamnější vliv na domácí ekonomickou aktivitu. Doktrína růstu a konkurenceschopnosti EU zůstává nejasná. Lisabonská strategie 2000 selhala a Strategie EU 2020 má potíže s rozjezdem. Potřebujeme dlouhodobé investice na financování udržitelného růstu, ale evropský finanční trh neodpovídá na potřeby rozvoje malých a středně velkých podniků (SME), inovací a infrastruktury, zatímco během Euro krize evropské státy pomohly bankám v rozsahu 500 miliard EUR.
3. Spravedlivější daňový systém
  - 3.1 Na národní úrovni
    - a) Integrovaní veškerých výnosů do daně z příjmu (např. zdanění bohatství, příjmy z kapitálu, renty, atd.)
    - b) Národní vlády by měly zajistit spravedlivější rozdělování příjmů prostřednictvím progresivního daňového systému jako cesty na podporu domácí spotřeby a tím ke stimulaci ekonomického růstu, přerozdělení příjmů a bohatství a financování sociálních politik
  - 3.2 Na evropské úrovni
    - a) Přesun zdanění z práce na kapitál uzavřením fiskálních mezer a daňových rážů, řešení daňových úniků, pečlivý dohled nad opatřeními transferových cen a bránění agresivním strategiím plánování korporálních daní
    - b) Vzestupnou harmonizací podnikového zdanění v EU vytvořit minimální úroveň, abychom se vyhnuli fiskálnímu dumpingu a zabránili konkurenci mezi lokacemi v rámci EU
    - c) Vytvoření konsistentních, transparentních a kontroly schopných pravidel pro mezinárodní finanční standardy (IFRS)
4. I když je pravda, že ECB opakovaně snižovala úrokové míry, poskytla bankám přístup k levným a velkým částkám likvidity na dlouhá období nebo nakupovala suverénní bondy/státní dluhopisy, mandát ECB by měl obsahovat následující:
  - 4.1 ECB by měla dostat permanentní možnost bojovat proti spekulacím proti Euro státům a proti vysokým úrokovým maržím. Vyzýváme proto k debatě o revizi čl. 123 Smlouvy o EU (TFEU), který v současné době tato opatření neumožňuje
  - 4.2 Plná zaměstnanost a adekvátní ekonomický růst by se měly stát v souladu US-FED součástí statutárních cílů ECB, a to společně s úrovní cenové stability

5. Evropský sociální model (jehož hlavními komponenty jsou sociální ochrana a regulace trhu práce) je unikátní komparativní výhodou EU v globalizovaném průmyslu a měl by být zachován a posílen. Má rovněž ekonomickou funkci prostřednictvím automatických stabilizátorů, které udržují příjmy a ekonomickou aktivitu. To napomohlo evropským ekonomikám vyhnout se během recese tomu nejhoršímu. Více sociální ochrany je pákou k obnově ekonomické důvěry spotřebitelů.
6. Redukce nízkomzdového sektoru v Evropě prostřednictvím kolektivních smluv a/nebo právních regulací – například o minimálních mzdách – v souladu s existujícími praktikami v jednotlivých zemích. EU a Trojka musejí okamžitě zastavit své snahy v oblasti snižování mezd a podmínek v Evropě a své útoky na kolektivní vyjednávání. Je třeba posílit strukturální fondy a další nástroje, které zmírní asymetrické šoky v zaměstnanosti a je třeba vytvořit sociální systém.
7. Je nezbytné, aby implementace cílů EU 2020, míra zaměstnanosti 75%, boj proti chudobě, podpora vzdělávání, udržitelný rozvoj a výdaje na výzkum a vývoj ve výši 3% měly absolutní prioritu před cíli Paktu růstu a stability (restriktivní ekonomická, finanční a měnová politika), abychom zabránili opakování selhání jako v případě Lisabonské strategie (Evropská strategie růstu pro období 2000 – 2009).
8. Členské státy EU by měly být podpořeny, aby souběžně zvýšily investice do veřejné infrastruktury a stimulovaly ekonomiky a vyhnuly se období zpomalení růstu. Výzkum a vývoje infrastruktury, tak vozidel je třeba zvýšit. Existující infrastruktura musí projít nezbytnou údržbou a expandovat za účelem reagování na potřeby budoucí průmyslové Evropy. Financování musí být zvýšeno a dostupné pro výzkumné projekty vyvíjející optimální propojení a provázání různých dopravních možností v Evropě.

2. Zastavit interní devalvaci a učinit systém ekonomického řízení sociálně a demokraticky zodpovědným

Implementace „programu přizpůsobení“ – vedoucích k šetření v některých zemích, což mělo devastující efekt na zaměstnance, jejich rodiny a širší společnost – a tvorba nových systémů ekonomického řízení byla rozvíjena paralelně. Podle industriAll Europe musí být hlavním účelem evropského ekonomického řízení ochrana a vytvoření důstojných příjmů, pracovních podmínek a rovněž stabilní zaměstnanosti bez zásahů do národních systémů sociálního zabezpečení, tvorby mezd a kolektivního vyjednávání.

Důvodem zavádění nových opatření (6-pack, 2-pack, fiskální kompakt) je program neoliberalní politiky zaměřený na náhradu ‘externí’ (měnové) devalvace za ‘interní’ (mzdová politika a politika trhu práce) devalvaci: škrty ve mzdách, důchodech a sociálních platbách, deregulace trhů práce a útoky na práva zaměstnanců. Zabaleno jako reforma ‘trhu práce’ je nový systém ekonomického řízení ideologickým útokem na veškeré regulace/institute bránící poklesu mezd a vede k podkopávání evropského sociálního modelu.

Navíc, z makroekonomického hlediska, posílený Pakt stability a růstu zhoršil ekonomickou krizi v Evropě a přivedl některé země na okraj propasti. Kromě toho lze pochybovat o ekonomické efektivitě posíleného Paktu stability a růstu v období slabého růstu. Kalkulace samozřejmě ukazují, že multiplikační dopad simultánní fiskální konsolidace ve výši 1% má negativní růstový efekt 1,5% až 2,5% (v závislosti na stupni otevřenosti). Kontrakční fiskální politika způsobila kumulativní ztráty outputu ve výši 18% v Řecku, 9,7% ve Španělsku, 9,1% ve Francii, 8,4% v Irsku bez většího dopadu na poměr zadlužení. Úsporné programy selhaly, když všechny země zavedly úsporná opatření současně. Zejména na jihu Evropy se fiskální restrikce prokázala jako jednak velmi nákladná (redukce ekonomického outputu), tak jako ne velmi efektivní (žádná redukce poměru zadlužení), přičemž současně podkopávala ekonomickou a politickou stabilitu. Ekonomické, sociální a politické škody nadměrné fiskální konsolidace jsou význačné, ekonomika je zatažena do stagnace. Důsledky můžeme vidět již dnes: současné úsporné politiky vedly k historické nezaměstnanosti,

vznikla ztracená generace mladých lidí a narůstá euroskepticismus a populismus. Politiky úspornosti také zvětšily problémy

demokratické legitimacy, protože centralizovaná fiskální politika se striktním dohledem nad rozhodnutími o zdanění a výdajích demokraticky zvolených vlád mohou být ve skutečnosti prováděny demokraticky zvolenou Evropskou komisí.

Následkem toho, v demokratické společnosti, by ekonomika měla i nadále soužit vývoji lidstva, stejně tak jako finance by měly sloužit průmyslu. Politické síly regulují chování v zájmu většiny, s ohledem na financování veřejných politik a redistribuci bohatství.

Doporučení

1. Současné politiky úspornosti musí být ukončeny a nahrazeny dynamickými růstovými strategiemi založenými na společných vizích budoucnosti, podpoře přímých investic, podnikání, exportu, inovacích, kvalifikacích a lidském kapitálu, klastrech mezi firmami a výzkumnými institucemi, tvorbě nových podniků, zajištění energetické bezpečnosti a zvýšené podpoře strukturálních fondů, atd.
2. Je třeba vyvinout úsilí na straně ECB v oblasti posílení financování suverénních dluhů, za účelem snížení represivních úrokových sazeb, které platí některé země. Modely a důsledky pro vydávání bondů ECB jako součást téhož, by měly být analyzovány. Vyzýváme ECB, aby hrála roli „posledního možného finančníka“.
3. Je nutné lepší rozložení břemene v oblasti oživení evropské ekonomiky mezi ‘deficitní’ a ‘přebytkové’ (běžné účty) země (symetrické úpravy). To vyžaduje oživení domácí poptávky, soukromé a veřejné, zejména v přebytkových zemích. To také znamená, že členské státy s nízkými

deficity by měly mít možnost využít veškerý rozpočtový prostor, který mají, aby opětovně spustily svoji ekonomiku.

4. Veřejné investice by měly být vyňaty z rozpočtových cílů Paktu stability a růstu.
5. Protože Komise nemá kompetence v oblasti utváření mezd, politik trhu práce nebo kolektivního vyjednávání (čl. 153 Smlouvy), měla by se zdržet vnucování doporučení v těchto oblastech. Vzhledem k tomu, že zde není žádný právní základ pro opatření, které uvaluje Trojka (ECB, IMF, EK) na postižené země. Tyto aktivity by měly být zastaveny a nahrazeny demokratickým kontrolním koordinačním mechanismem.
6. Zavedení procedur sociálních nerovnováh: stanovení a respektování strukturálních sociálních indikátorů pro zajištění toho, aby se ekonomické řízení týkalo také hodnocení (a řešení) sociálních dopadů politik a nutnosti zachovat dobře fungující sociální stát.
7. Integrace sociálního dialogu ve všech fázích ekonomického řízení (včetně koncepce systému, výroční zprávy o růstu, evropského semestru, doporučení pro jednotlivé země). Sociální partneři musejí mít účinný vliv na rozhodování o tématech, která patří do jejich oblasti kompetence. To by mělo vést k vyváženějším politikám s větší pozorností k požadavkům odborů (např. eliminace rizikové práce).
8. Podíl mezd v přidané hodnotě v řadě vysokopříjmových zemí drasticky poklesl, přičemž příjmy z kapitálu vzrostly. To volá po posíleném a větším monitorování našeho mzdového koordinačního pravidla industriAll Europe pro zajištění toho, aby byl vývoj mezd v souladu s nárůstem cen a produktivity.
9. Silnější koordinace sociálních politik a politik zaměstnanosti, např. prostřednictvím výměny dobrých praktik, stanovení společných cílů a provádění společných akcí. Toho lze dosáhnout například iniciací programů v oblasti inovací na pracovišti a benchmarkingu dobrých praktik podniků, které zlepšují svoji produktivitu a inovační kapacity využívání talentů svých zaměstnanců a spoluprací s ostatními podniky a znalostními centry.

3. Rozvoj kolektivního vyjednávání, sociálního dialogu a sociální dimenze průmyslové politiky

Průmyslová politika by měla mít silný sociální pilíř, protože podniky a pracovní místa jsou předmětem rychlých změn, způsobených technologickým pokrokem, globalizací, dezintegrací dodavatelských řetězců a ekologickými změnami. Jen prostřednictvím silné ekonomické a sociální soudržnosti bude EU schopna rozvíjet sofistikované průmyslové aktivity s vysokou přidanou hodnotou. Průmyslová politika proto musí být doplněna o

sociální politiky doprovázející strukturální změny. Změny musí být lépe anticipovány a řízeny, aby nedocházelo k negativním dopadům změn na zaměstnance a zaměstnanost. Sociální dimenze a sociální dialog nabízejí konkurenční výhodu tvorby vzájemné důvěry, stability, jistoty, adaptability, spolupráce a vysoce kvalifikovanou pracovní sílu a inovační praktiky na pracovištích v evropském průmyslu.

Mělo by být zvýšeno úsilí v oblasti odborného školení a kvalifikací a mělo by se zaměřovat na poskytnutí ekvivalentního pracovního místa zaměstnancům (v podmínkách odměňování, přidané hodnoty a kvality). Pokud ne, existuje vysoké riziko ožebračení, a to nejen dotčených zaměstnanců, ale společnosti jako celku (jako je transfer průmyslových zaměstnanců do sektoru služeb – jako je logistika, úklid nebo cestovní ruch – s mnohem nižšími platy a přidanou hodnotou).

Evropský sociální dialog je nutný pro efektivní rozmístění průmyslových politik a opětovné vyvážení ekonomik, které stále trpí krizí a deindustrializací na periferii EU z důvodu asymetrického šoku. Takovou dimenzi potřebujeme pro legitimizaci politik zacílených na sociální soudržnost a vývoj podnikových struktur, kombinujících inovace v nových sektorech a aktivity v rámci reindustrializace.

Doporučení

1. Silnější institucionalizace korporální sociální odpovědnosti musí vytvořit nutnou protiváhu podnikatelským strategiím, které jsou často inspirovány pouze svými čtvrtletními výsledky. To podpoří dlouhodobou vizi podniků a mělo by probíhat prostřednictvím plnohodnotného sociálního dialogu se zaměstnanci a ostatními zainteresovanými stranami.
2. Je zde riziko selhání přechodu bez zapojení a závazků zaměstnanců. Sociální dialog by proto měl jít dále, než jen diskutovat mzdové a pracovní podmínky. Úlohu odborů není jen doprovázet procesy restrukturalizace, ale také přispívat k budoucímu vývoji podnikových strategií, inovacím řízenými zaměstnanci, dále rozvíjet kvalifikaci pracovní síly a zavádět nové organizační modely. Proto by měla být zastavena demontáž sociálního dialogu a evropského sociálního modelu a měla by být rozšířena demokratizace pracovišť. Kvalitní sociální dialog s možností přijímat závazné smlouvy povede rovněž k větším synergiím mezi různými úrovněmi – mezisektorová-sektorová-podniková, tyto úrovně by měly být lépe artikulovány a koordinovány.
3. Je nutné podporovat politiky trhu práce a chránit zaměstnanost, odborné školení pro všechny (včetně nekvalifikovaných zaměstnanců), pracovní příležitosti, dostupnou péči o děti a rovné příležitosti pro každého při zabránění rozdílů mezi lidmi na trhu práce i mimo něj.
4. Kvalifikace jsou hnacím mechanismem růstu a pracovních míst, protože poskytují základy inovacím a přidané hodnotě. Sociálně přijatelný management změn by měl zajistit rekvalifikaci a sociálně spravedlivý přechod zaměstnancům, jejichž pracovní místa jsou ohrožena v důsledku průmyslové restrukturalizace. Proto by průmyslová politika měla přispívat k proaktivnímu a hladkému přechodu z jednoho pracovního místa do druhého prostřednictvím:
  - a) včasné anticipace zaměstnanosti a kvalifikací a hledání řešení pro kvalifikační propasti a nedostatky. V tomto smyslu by měly být podpořeny sektorové kvalifikační rady a tvorba sektorových školících institutů;
  - b) individuální právo na školení pro každého jednoho zaměstnance;
  - c) podpora celoživotního učení;
  - d) kombinace „kurzarbeit“ (práce na zkrácenou dobu) s dalším vzděláváním;

- e) rozšíření kompetencí Evropského fondu globalizace za účelem zvýšení kvalifikací zaměstnanců v sektorech/dodavatelských řetězcích, které trpí offshoringem a mezinárodní konkurencí;
  - f) vytvoření transferových systémů mezi vzděláváním a průmyslem: systémy duálního vzdělávání a učňovství s vysokými standardy kvality pro mladé lidi.
5. Pomalé odstraňování opakující se manuální práce by mělo poskytnout motivaci investovat do sociálních inovací a inovací na pracovištích zaměřených na kompetence, kreativitu, autonomii, organizaci inovační práce a důstojná, vysoce kvalitní pracovní místa.
6. Vzhledem k tomu, že jsou práva zaměstnanců pod trvalým útokem v důsledku finanční krize a evropských doporučení uvalených na členské státy, je třeba zintenzívnit boj proti sociálnímu dumpingu a rizikové práci:
- a) respektovat autonomii sociálních partnerů;
  - b) stejné platy za stejnou práci pro všechny zaměstnance na stejném pracovišti;
  - c) spravedlivé odměňování a opatření sociálního zabezpečení pro učně a stážisty;
  - d) respektování kolektivních smluv a rozšíření jejich pokrytí;
  - e) žádné další demontáže národní pracovní legislativy;
  - f) omezování podílu flexibilních pracovních kontraktů jako je práce na dobu určitou nebo dočasná agenturní práce, na absolutní minimum;
  - g) zavedení dostatečných regulačních prostředků týkajících se telepráce.
7. Přístup zřízení integrovaného podnikového a „hodnotového řetězce“ vytváří závislosti mezi dceřinými společnostmi, ve větším nebo menším rozsahu, vůči mateřské společnosti a subkontraktorům, kontraktorům, někdy jdoucí kaskádovitě od prvního až nakonec. Tato ekonomická struktura může vytvářet zranitelnost mezi těmi, kteří jsou nejvíce závislí, předmět silnější spolupráce s podnikem, který je v hodnotovém řetězci. Často dochází ke generování sociálních nerovností v podmínkách zacházení se zaměstnanci, v souladu s pozicí zaměstnavatele v tomto hodnotovém řetězci. Kolektivní vyjednávání musí být schopno tyto nerovnosti vyžehlit a usnadnit nárůst spolupráce mezi zainteresovanými stranami téhož sektoru, při garantování jejich stability.

4. Postavit bankovní sektor na zdravější základy a znovu nastolit přístup k financím

Je ještě třeba učinit hodně, aby se dostal bankovní sektor zpět ke svým základům: generovat produktivní investice do reálné ekonomiky z úspor. Dnes je finanční sektor stále ještě velmi křehký a finanční krize stále podkopává přístup k financím. Banky

v eurooblasti zpřísnily své úvěrové standardy z důvodu vnímání rizik a slabé účetní rovnováhy. To vedlo k omezení objemů půjček a vysokým úrokovým sazbám (navzdory historicky nízké úrokové sazbě ECB) zejména pro malé a střední podniky (SME), které

nejvíce závisející na bankovních úvěrech. Překonání úvěrových potíží vyžaduje nastolení důvěry a úvěrové kvality v evropském

bankovním sektoru. Nastolení plně funkčního finančního sektoru je proto naléhavou prioritou.

Doporučení

1. Posílit robustnost bankovního sektoru EU prostřednictvím Basel III a Evropského mechanismu stability (ESM) a přitom zabránit, aby striktnější kapitálové požadavky měly negativní dopad na investiční úvěry.
2. Je velmi nutné rychlé vytvoření bankovní unie s cílem vyhnout se finančním rizikům, přerušit fatální vazbu mezi dvojitým vystavením bankovním dluhům a vládním dluhům ukončit implicitní finanční garance ze strany vlád.
3. Vytvoření lépe fungujících kapitálových trhů včetně dostupnosti rizikového kapitálu ve všech fázích rozvoje podniků (přístup k rizikovému kapitálu pro start-upy), rozvoj sítí 'business angels' (*movití investoři investující do podniků či projektů*), veřejné garance pro produktivní investice, využívání mikroúvěrů na podporu podnikání a vytvoření veřejných nebo družstevních bank.
4. Posílení/vytvoření (polo-) veřejných investičních fondů, které by převzaly iniciativu od selhávajícího soukromého bankovního sektoru. Vlády by se měly obzvláště zaměřit na oblasti jako je zavádění nových inovací na trh, udržitelné technologie, ozeleňování ekonomiky, projekty s dlouhým obdobím návratnosti, modernizace infrastruktury (včetně regenerace průmyslových brownfields nebo udržitelného a koordinovaného rozvoje průmyslových areálů).
5. Vytváření průmyslových veřejně-soukromých partnerství s veřejnou kontrolou a plnou transparentností jako způsobu podpory průmyslu a ne způsobu, jak jej privatizovat.
6. Zavedení daně z finančních transakcí (FTT) která bude co možná nejširší – dokonce globální, jako jednoho z nástrojů pro zkrocení spekulací a finančního kapitalismu.
7. Plná separace mezi retail bankovníctvím na straně jedné a investičním bankovníctvím a obchodováním s majetkem na straně druhé.
8. Nedostatek odpovědnosti a transparentnosti ve finančním sektoru již měl hluboce škodlivé dopady. Je třeba vytvořit pravidla pro nastolení základních funkcí bankovního sektoru: sběr a ochrana úspor, zajištění likvidity a poskytování úvěrů pro investice. Nezodpovědné chování ve finančním sektoru je nutné zvládnout vyšším dozorem, zlepšením pravidel korporačního řízení, novými systémy odměňování a odstraněním nové vlny stínového bankovníctví (prostřednictvím oživení krátkodobého obchodování a využití Special Purpose Vehicles (*Vozidla pro speciální účely*) pro spekulativní aktivity).
9. Podpora vytváření družstev a dalších vzájemných organizací prostřednictvím účinné a efektivní kooperace mezi institucemi EU a průmyslem. Takové struktury by měly využít již existujících hodnotových řetězců mezi evropskými podniky všech velikostí a podporovat konsolidaci a posílení evropské průmyslové výroby a budování solidních základů budoucí stability.
10. Vymýcení daňových rájů.

5. *Prověřit synergie mezi průmyslovou politikou a ekologickou politikou a vytvářet nová zelená pracovní místa*

Na straně jedné bude muset průmyslová politika integrovat cíle udržitelného rozvoje, na straně druhé by ekologická politika neměla být pouze reaktivní a pouze korigovat ekologické důsledky ekonomického růstu. Umístění udržitelnosti do centra zájmu ukazuje, že ekologické standardy již nejsou považovány za překážku pro konkurenceschopný zpracovatelský sektor, ale jsou vnímány jako potenciální řídicí síla růstu. V důsledku toho by měly být ekologické výzvy přetvořeny do politiky zaměstnanosti a ekonomických příležitostí, měly by se prověřit synergie mezi ekologickou politikou, zaměstnaností a průmyslovou politikou, ekologické regulace a technologický rozvoj by se měly vzájemně posilovat. Tímto způsobem by měla být politika udržitelného rozvoje konvertována do průmyslových akčních plánů a projektů a ekologická smyčka by se měla uzavřít (princip od-kolébky-ke-kolébce).

Možnosti zaměstnanosti jsou obrovské. Evropská komise odhaduje, že sektory obnovitelné energie by mohly vytvořit do roku 2020 až 3 milióny pracovních míst, přičemž zvýšená energetická efektivnost by mohla vést až ke 2 miliónům dalších pracovních míst. Navíc vyšší zdrojová efektivita má potenciál

vygenerovat 2,8 miliónu dalších pracovních míst (v recyklaci a managementu odpadu).

Evropa již je tahounem v udržitelných technologiích a měla by využít výhody rostoucí poptávky po eko-technologiích a udržitelnějších produktech a službách. Sociální udržitelnost v celých výrobních řetězcích vytváří produktivnější a inovativnější prostředí, které je imperativem pro vytvoření konkurenceschopného průmyslu. IndustriAll Europe – jehož sektory jsou klíčové v rozvoji systémů, produkujících vybavení a posilující technologické pokroky pro udržitelnější společnost a ekonomiku – je proto přesvědčen, že investování do přechodu k udržitelné ekonomice může přispět k dosažení 20% cíle (podíl průmyslu na celkové přidané hodnotě) stanoveném ve sdělení Evropské komise k průmyslové politice z října 2011 a současně také přispět k cílům zaměstnanosti Strategie EU 2020.

Doporučení

1. Mezinárodní smlouva o klimatických změnách v roce 2015 je naprosto nutná. Podle názoru industriAll Europe nemůže být argument, že EU představuje pouze 11% emisí skleníkových plynů (GHC), výmluvou pro to nedělat nic. Vítejme globální úsilí snížit emise a žádáme vlády a Evropskou komisi, aby efektivně pracovaly na dosažení globální a závazné smlouvy o klimatu.
2. Rozvíjet sadu nástrojů pro udržitelnou průmyslovou politiku. Myšlení zohledňující celý životní cyklus a podpora ze strany kvalitativního ekonomického růstu již nesmějí být považovány za překážky pro konkurenceschopný zpracovatelský sektor, ale za potenciální řídicí síly růstu. Proto je třeba rozvíjet nové průmyslové strategie pro zachování a udržitelné zlepšování evropské průmyslové infrastruktury pro všechny sektory aktivit. Proaktivní a integrovaná

průmyslová politika vyžaduje posílenou sadu nástrojů pro splnění výzev nízkouhlíkové ekonomiky. Je vyžadováno následující:

- a) široké politické rámce a akční programy jako je Klimatický a energetický balíček EU nebo Cestovní mapa pro zdrojovou efektivnost a s tím spojené strukturální změny;
- b) měkká a tvrdá regulace: legislativa, dobrovolné smlouvy mezi producenty, spotřebiteli a vládami, a kodexy chování;
- c) nástroje, které internalizují externí náklady: zdanění, ceny emisí;
- d) disseminace nejlepších dostupných technologií a intenzitu skleníkových plynů (GHG): standardy, normy, benchmarky definující a řešící průmyslové aktivity, komplexnost a vývoj různých sektorů. Je nutné vyhodnocení z perspektivy sektoru a měly by být posíleny horizontální aktivity;
- e) politiky a nástroje, které podpoří udržitelnou výrobu a spotřebu: eko-známky, energetické známky, inovace a podpora eko-technologií, materiálová efektivita, systémy ekologického managementu a podpora myšlení celoživotního cyklu.

3. I když je EU na cestě ke splnění cíle redukce GHG 2020, pro splnění cíle energetické efektivity je nutné ještě udělat mnohem víc. Zaměření na ambiciózní emisní cíle do roku 2030 a poté by mělo vést k zavedení ekologických norem v mezinárodním obchodu stanovením cesty pro spravedlivý přechod při zabránění negativním dopadům, které mohou mít asymetrické efekty na jednotlivé členské státy.
4. Politika klimatických změn EU je globálně orientována na zajištění toho, aby všechna průmyslová odvětví v celém světě trvale vylepšovala svůj ekologický výkon a odpovědnost a přitom aby byla zachována mezinárodní konkurenceschopnost a aby bylo zabráněno úniku uhlíku.
5. Rozšíření pravidel o zelených a sociálních veřejných zakázkách pro veřejné tendry.
6. Rozšíření rozsahu směrnice o eko-designu – která prosazuje posuzování celoživotního cyklu a zdrojovou efektivitu v designu výrobků spjatých s energií – na produkty nespjaté s energií.
7. Využití velkého potenciálu pro zlepšení managementu odpadu v EU – více než 75% odpadu jde v současné době v mnoha členských státech na skládky nebo do spaloven – s cílem snížit závislost na dovozu surovin ('urbanistické dobývání') a vytvoření nových pracovních míst, přičemž redukovat ekologické dopady odpadů. Aby se odpad přeměnil ve zdroje, je třeba respektovat princip 3R: redukovat, znovu využít a recyklovat. Je nutné připravit další politiky pro vymýcení skládek, podporu vysoce kvalitní recyklace, zastavení ilegálních odvozů odpadu a rozvoj trhů pro sekundární suroviny.
8. Navyšování inovací pro zlepšení zdrojové a energetické efektivity je nutné v kontextu nárůstu cen zdrojů, jejich vzácnosti a dodávkové nejistoty. V tomto smyslu by se měly využívat výnosy z dražby systému emisních povolenek (ETS) k podpoře transformovaných průmyslových odvětví a pro výzkum, vývoj a investice do nízkouhlíkových technologií.
9. Podpora pro podnikovou dimenzi udržitelného rozvoje. Podniky jsou základem, co se týče udržitelné transformace průmyslu. Udržitelné podnikatelské modely založené na energetické a zdrojové efektivitě, zapojení zaměstnanců, inovacích a dlouhodobých vizích posílí odolnost

evropských podniků. Na podporu tohoto přístupu bylo vyvinuto mnoho nástrojů. Musejí být posíleny: systémy ekologického managementu, integrovaná produktová politika (integrovaná produktová politika sleduje všechny fáze výrobního procesu a usiluje o snížení ekologických dopadů tam, kde je to nejefektivnější), cíle s vládami pro zlepšení energetické efektivity a zprávy o udržitelnosti. Také by se měly podporovat firmy, aby zohledňovaly svoji sociální a ekologickou odpovědnost v celém dodavatelském řetězci.

10. Klimatická/energetická/ekologická regulace nesmí vést k ekonomické degradaci konkrétních členských států nebo regionů. Národní ekonomiky se odlišují a při přípravě politik EU by měly být zohledněny specifické podmínky jednotlivých členských států.

6. Podporovat znalostní ekonomiku jako hlavní hnací sílu průmyslové politiky

Znalosti jsou nyní hlavním zdrojem přidané hodnoty. Podle Bloombergova inovativního indexu je 6 z 10 nejvíce inovativních zemí z EU: Dánsko, Francie, Finsko, Rakousko, Německo a Švédsko. To zvýrazňuje skutečnost, že EU již představuje významnou sílu, pokud jde o inovace. Protože EU není schopna konkurovat levnou prací, energií nebo zdroji, je investování do znalostí absolutní nutností pro ochranu jakékoliv

průmyslové aktivity. Inovace, výzkum a vývoj a školení se stávají hlavními kameny průmyslové politiky. Navíc, přechod ke znalostmi řízenému udržitelnému modelu růstu vytváří nové příležitosti pro růst. Proto musí být naše politiky inovací posíleny a zaměřeny na rozvoj kompetencí, adaptivní a učící se organizace, novou inovativní infrastrukturu, dynamické standardy, inovativní veřejné zakázky a difuzi znalostí.

Doporučení

1. Dodržet Barcelonský cíl pro investice ve výši 3% (HDP). Současně by měl být Barcelonský cíl doplněn o kvalitativnější cíle: efektivnější využití finančních zdrojů, účinnější systém evropského výzkumu s menším překrýváním a lepší koordinací úsilí, vytváření dostatečné kritické masy, atd.
2. Rozvíjet nové, širší chápání inovací, které neztotožňují schopnost inovovat pouze s excelencí v samotném výzkumu a vývoji. V Evropě potřebujeme zvyšovat povědomí o inovativních politikách jako:
  - a) rozvoj inovativních klastrů mezi velkými podniky, SME, univerzitami a výzkumnými institucemi;
  - b) hledání řešení pro podíly příjmů z licencí, atd.
  - c) vytváření efektivních systémů rozšiřování znalostí;
  - d) posilování absorpční kapacity pro inovace ve firmách (schopnost podniku přetvořit externí informace do nových inovativních produktů nebo procesů);
  - e) rozvoj netechnologických aspektů inovací: nové koncepce pro logistiku nebo marketing, nové podnikatelské modely, inovace pracoviště, inovace podnikatelského modelu, design produktů a kvalita produktů;

- f) uznání významu neformálních znalostí ('savoir faire ' nebo kolektivní znalosti pocházející z postupných inovací zaměstnanců na pracovišti) a rozvoj strategií pro ochranu a přenos kompetencí ze strany starších zaměstnanců;
- g) lepší koordinace mezi systémem inovací, průmyslovou strukturou, vzdělávacím systémem a trhy práce.

3. Další rozvoj velkých, dlouhodobých veřejno-soukromých partnerství pro rozvoj nových technologií, inovativních sítí nebo řetězců a trhů (např. evropské společné technologické iniciativy a veřejno-soukromá partnerství jako Evropská iniciativa zelené auto, Energeticky efektivní budovy, Iniciativa palivové články a hydrogen, bio-založená odvětví, elektronické komponenty a systémy).

4. Regiony by měly rozvíjet strategie 'chytrých specializací' ve výzkumu a inovacích. Ty by měly umožnit regionům rozvíjet koherentní politiky pro řešení společenských výzev, posílit výzkumnou infrastrukturu a podpořit jejich průmyslový a ekonomický rozvoj.
5. Vývoj a průmyslové využití KET (klíčové technologie) jsou vysoce nutné pro řešení společenských výzev, modernizaci průmyslové báze Evropy a pozici v čele technologického rozvoje. Samozřejmě klíčové technologie jako biotechnologie (průmyslové, lékařské, zemědělské), nano-elektronika (příští generace polovodičů), nano-materiály (pro využití v dotykových obrazovkách, senzorech, palivových článcích, atd.), progresivní odlehčené materiály (uhlíková vlákna, kompozity, flexibilní elektronika, graphene pro skladování energie) a fotonika (lehké technologie jako lasery, LED, optická vlákna) budou hrát důležitou úlohu při přechodu k udržitelné, na znalostech založené ekonomice a jsou klíčové pro zajištění budoucnosti průmyslových aktivit v Evropě. Výše uvedené je podmíněno správnými organizačními formami, které je nutné pro tyto KET nalézt, aby uplatnily svůj potenciál, a zapojením zaměstnanců do jejich rozvoje s poskytnutím adekvátního školení v pravou dobu ve vhodném rámci sociálního dialogu. Proto industriAll Europe plně podporuje rychlou implementaci "Evropské strategie pro KET – mostu pro růst a pracovní místa".
6. Lepší uznání strategického významu dynamické standardizace na podporu vstřebání a dalšího rozvoje nových výrobků a technologií.
7. Vyjasnění rámce pro odpovědnou vymahatelnost práv průmyslového vlastnictví, který chrání inovátory, ale nepodemílá naše občanské svobody.
8. Silnější závazek na podporu STEM (věda, technologie, strojírenství a matematika) oblastí ve vzdělávání.

7. Posílit úlohu tradičních průmyslových sektorů

Výroba a zejména práce s vysokou přidanou hodnotou musí být v celé Evropě podporována. Nové technologie mají také potenciál dodávat inovace do širokého okruhu existujících průmyslových struktur. Mnoho zavedených sektorů již ukázalo vysokou kapacitu k inovacím (např. ocel, neželezné kovy, chemie, automobily, loďařství, atd.) a/nebo mají komparativní výhody, které by se měly plně využít. Bylo by proto špatné

koncentrovat politiky pouze na nové, high-tech aktivity. Je nutné rovněž současně implementovat politiky zaměřené na permanentní posilování inovačního potenciálu a jejich propojení s klíčovými průmysly. To je proces postupného přechodu směrem k inovativnímu novému průmyslovému paradigmatu založeném na existujících průmyslových strukturách v Evropě.

Doporučení

Inovační schopnosti tradičních zpracovatelských/průmyslových aktivit a vylepšení existující infrastruktury by měly být podporovány aktivitami zaměřenými na:

1. Rozvoj koncepcí progresivního zpracovatelského v sofistikovaných dodavatelských řetězcích, se silnou pozorností věnovanou rozvoji kompetencí a moderní organizaci práce, využívajících progresivní zpracovatelské technologie a nabízející na míru šitá řešení namísto standardizované velkovýroby. Jsou založeny na moderní průmyslové, technologické a sociální infrastruktuře složené z inteligentních sítí, udržitelných průmyslových areálů a silných inovačních systémech a jsou řízeny hledáním řešení pro velké společenské výzvy.
2. Továrny budoucnosti musí být postaveny na základech a kompetencích tradičních a existujících odvětví v Evropě, např. solárních článcích ze silikon výroby, off-shore větrné energie, energie z ropy, plynu a námořním strojírenství, progresivních produktech z papíru a celulózy, biopalivech třetí generace, nano-materiálech z chemické produkce. Bez nic nelze dosáhnout udržitelné výroby. Velkého snížení emisí, efektivnosti a nárůstu produktivity je také možné dosáhnout prostřednictvím podpory průmyslových klastrů, např. využitím odpadové energie při výrobě kovoprodukce s cílem produkovat biopaliva.
3. Rozvíjení na lidské bytosti orientované organizace zpracovatelského, která stimuluje zaměstnance k rozvíjení podnikatelského a inovativního chování, je otevřená a adaptivní, a která má kapacitu spolupracovat v dodavatelských řetězcích a kooperovat se znalostními institucemi, a přitom zvyšovat bezpečnost, zdraví a blaho lidí. Zde by rovněž měla existovat kapacita spolupráce v rámci dodavatelských řetězců a kolaborace se znalostními institucemi.
4. Integrace informačních technologií do výrobních procesů a organizace podnikání.
5. Vytváření přidané hodnoty v nevýrobních fázích dodavatelského řetězce: designu výrobků, inženýrství, logistice, marketingu, software a v po-prodejních službách.

6. Výroba v bezemisních a bezodpadových továrnách s vysokou energetickou a surovinovou efektivitou a využívání nových (obnovitelných) materiálů. Podpora výzkumu a vývoje s cílem rozvíjet náhrady surovin a tím zlepšování efektivnosti jejich využívání a zabezpečení recyklace.
7. Rozvíjení služeb spojených s produkty a průmyslových služeb. EU by měla alokovat větší podíl svého financování regionálního rozvoje na zlepšení dopravní, telekomunikační a energetické infrastruktury v zemích nejvíce postižených krizí.

8. *Maximalizovat společenské a ekonomické výhody informačních technologií*

Informační a komunikační technologie (ICT) již představují 6% HDP a podílejí se jednou pětinou na soukromých výdajích na výzkum a vývoj. Zaměstnanost v sektoru ICT služeb narůstá v průměru o 3% ročně a sektor představuje čtvrtinu veškerého soukromého výzkumu a vývoje. Evropská komise očekává nedostatek 700 000 IT specialistů do roku 2015. Technologický vývoj v sektoru se pohybuje rychle (s internetem, sociálními sítěmi a cloud computing jako posledními mega trendy) a tento sektor má silný dopad na téměř všechny ostatní ekonomické sektory. Rozvoj internetu lze postavit na stejnou úroveň jako rozvoj telegrafu nebo elektřiny nebo dopravních sítí v průběhu druhé průmyslové revoluce. Informační technologie musí proto hrát důležitou roli v jakémkoli budoucím vývoji strategie pro průmysl. Sektor

ICT také přispívá ke zlepšování kvality života a cílům udržitelného rozvoje: dematerializaci výroby (informační toky namísto materiálních toků nebo fyzického pohybu), zlepšování životního prostředí díky eko-monitorování, snižování spotřeby energie, lepší organizaci dopravních systémů, snazšímu přístupu k veřejným službám prostřednictvím e-governmentu a novým průlomům ve zdravotní péči. Přesto v porovnání s USA se EU méně specializuje na sektory ICT, zaostává v soukromých investicích na výzkum a vývoj a postrádá vůdčí inovátory jako Google, Apple nebo Amazon. Navíc, EU se spíše specializuje na tradiční sektory ICT, jako jsou telekomunikace, než na nové sektory jako Web 2.0, OLED (displeje), e-papír, RFID tags (*bezdrátové klíče, identifikační karty*), design polovodičů, herní průmysl nebo robotiku.

Doporučení

1. Implementace nové 'digitální agendy' Komise: vytvoření jednotného digitálního trhu, širokopásmového přenosu, stanovování standardů, atd.
2. Využití růstové síly nových sektorů ICT.
3. Budování ICT eko-systémů spojujících výzkum, infrastrukturu, dovednosti, rizikový kapitál, sofistikované SME a vůdčí podniky.
4. Rozvíjení využívání elektroniky při řešení dnešních společenských výzev: zlepšení digitální gramotnosti, eZdraví, eGovernment, inteligentní dopravní systémy, chytré rozvodné sítě, atd.
5. Obnovení evropského elektronického průmyslu rozvíjením koordinované evropské strategie ke snížení fragmentace a překrývání a nastolením schopnosti vytvářet a vyrábět elektronické

komponenty (např. Evropská elektronická strategie, která má za cíl mobilizovat 100 mld. eur v investicích a vytvořit 250 000 nových přímých pracovních míst).

6. Posílení dovedností, které jsou pro rozvoj ICT zásadní, a urgentní řešení nedostatku dovedností v sektoru ICT.

9. *Rozvíjet poptávkovou stranu průmyslové politiky*

EU se obvykle vnímá jako méně efektivní v přenášení výsledků výzkumu na trh, přičemž průmyslová politika příliš dlouho opomíjela stranu poptávky. I když jsou výzkum a inovace zásadní, nejsou dostatečné pro úspěšný zpracovatelský průmysl. Seznam příkladů výrobků a technologií, které byly vyvinuty v Evropě, ale jsou vyráběny jinde, je impozantní: elektronické produkty jako polovodiče, kontrolní panely a bezdrátové karty,

počítače, polovodiče, dotykové panely, robotika, interaktivní hry, nabíjecí baterie, mobilní telefony a další přenosné ruční přístroje, LED, DVD. Kromě výzkumu a vývoje je důležité vytvořit nutné podmínky pro úspěšné zavádění na trh: regulace a standardy, které definují trhy, poskytují bezpečnost výrobcům a vyvíjejí se spolu s technologií.

Doporučení

1. Posilování veřejných zakázek (nyní 18% evropského HDP!) jako nástroje ke spuštění inovativních /udržitelných produktů a služeb jako řídicí síla rozvoje nových high-end trhů.
2. Vytvoření 'vůdčích trhů', které rozvíjejí tržně specifické cestovní mapy a politické nástroje poptávkové strany v těch případech, kdy trhy ještě nejsou dostatečně 'vyzrálé' pro absorpci nových inovativních produktů a služeb. Rozvíjením vůdčích trhů usilují vlády o vytvoření podmínek pro úspěšné zavedení inovací na trh včetně regulací, standardizace, kampaní a dalších podpůrných opatření.
3. Investování do překročení 'údolí smrti' mezi základním výzkumem a komercializací, kde uváže mnoho inovací, než dosáhnou prodejnosti. Toto údolí se projevuje, protože výzkumné fondy jsou vyčerpány a už nejsou peníze na to dostat se k posledním, drahým krokům (prvotní produkce, prototypy, hledání řešení pro poslední nedostatky, prokázání toho, že technologie skutečně funguje).

10. *Usilovat o udržitelnou, dostupnou a bezpečnou energii*

Energetická politika a průmyslová politika jsou komplikovaně propojeny a měly by se vzájemně doplňovat s cílem posílit přechod k nové fázi vývoje průmyslu, k paradigmatu, založenému na udržitelné a eko-efektivní produkci.

S náklady na energii, zdaleka převažujícími v některých sektorech náklady na práci, musí energetická politika EU umožnit Evropě splnit cíle z Kjóto a oddělit ekonomický růst od spotřeby energie, přičemž současně se musí snažit obsáhnout raketově rostoucí účty za energii. Ale producenti kovů, cementu, skla,

chemikálií a dalších základních materiálů nemohou předat vysoké ceny energie na koncové uživatele, protože ceny jsou mezinárodně fixovány. V důsledku toho výrobci ve třetích zemích, kde jsou ceny elektřiny mnohem nižší, než v EU, využívají konkurenční výhody. Situace v evropských energeticky náročných odvětvích se zhoršila boomem břidlicových plynů v USA, v důsledku čehož jsou dnes ceny elektřiny v EU dvakrát vyšší než v USA a cena plynu dokonce třikrát vyšší. To posiluje export amerických energeticky náročných produktů a podporuje re-industrializaci v USA. Tato více aspektová situace zvyšuje vážné riziko relokační úniku uhlíku (již 10 producentů primárního hliníku v poslední dekádě zmizelo) a vede k ještě větší závislosti na importu. Takže výzva pro energetickou politiku je rozmanitá: snažit se udržet konkurenceschopnost evropské ekonomiky, zejména energeticky náročných odvětví, zajistit pozici Evropy na špičce energetických technologií a plnit naše klimatické cíle. Mělo by být jasné, že energetická politika se stala Achillovou patou evropské průmyslové politiky.

Čistější formy produkce energie vytvoří nové růstové trhy a povedou k novým, vysoce kvalitním pracovním místům v mnoha sektorech průmyslu (jako výsledek vyšší intenzity práce v obnovitelných zdrojích nebo energeticky úsporných aktivitách). Tento vývoj musí být podpořen aktivní průmyslovou politikou zaměřenou na uchování a podporu evropského globálního vůdcovství v klimatických technologiích.

IndustriAll Europe je přesvědčen, že zvyšování energetické produktivity (input energie na jednotku produkce) přispěje k udržitelnosti a konkurenceschopnosti průmyslu, dodá evropskému průmyslu výhody první hybné síly a vytvoří nová pracovní místa v oblasti energetických služeb.

Pro IndustriAll Europe by komplexní energetická politika měla být ovšem založena na dlouhodobých cílech, které jsou jak technologicky, tak ekonomicky proveditelné, a na regulačním rámci, schopném dodržet závazky v oblasti klimatických změn, dostupných cen energie a bezpečnosti dodávek.

Doporučení

1. Konkurenční ceny energie mají zásadní význam pro ochranu konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Protože trhy energií zůstávají v mnoha členských státech velmi koncentrované, je nutné přehodnotit strategii Komise o liberalizaci energetických trhů. Je nutná větší transparentnost a vyšší úloha veřejného sektoru, aby vnitřní trh s energií opravdu fungoval. Jednotný trh energiemi by neměl být vytvořen, dokud infrastruktura pro energii nedosáhne komparativní úrovně z pohledu technologie a kapacity.
2. Dlouhodobé dodávky elektřiny by měly být zajištěny prostřednictvím celoevropského plánování kapacit, iniciování nových velkých energetických projektů, investic do zlepšení zastaralé energetické infrastruktury, využití chytrých rozvodných sítí (pro integraci obnovitelné energie do dodavatelského řetězce), vylepšeného propojení a další diverzifikace cest dodávek energie za účelem zajištění a zlepšení energetických dodávek.
3. Společné vize a cíle (jako jsou pasivní domy, čistá auta, podpora systémů veřejné dopravy nebo zelená produkce kovů), integrované politické strategie (např. vůdčí trhy a zelené veřejné zakázky),

regulace (k eko-designu, energetickém značkování), které by měly podpořit zavádění na trh a akceptaci energeticky účinných technologií.

4. Investice do více a lepších nových energetických technologií, zejména obnovitelných energetických zdrojů, by se měly stát pro EU strategickou prioritou (např. implementace Strategického energetického technologického plánu EU). V tomto smyslu zůstane nutné investovat do přemostovacích paliv a technologií, tj. vysoce účinných nejnovějších spalovacích technologií, které budou použity v dlouhodobém přechodovém období od fosilní k obnovitelné energii.
5. EU by měla prosazovat mezinárodní dohodu o obchodování s emisemi, která podpoří globální uhlíkový trh s co nejširší účastí s cílem vytvořit stejné podmínky pro odvětví v EU a jinde ve světě.
6. Globální sektorové dohody o snižování emisí CO₂ v energeticky náročných sektorech jsou vysoce žádoucí.
7. Je nutné zachránit budoucnost evropských energeticky náročných sektorů, jako jsou železné a neželezné kovy, chemie, papír a celulóza nebo podobné procesy, prostřednictvím řešení otázek úniku uhlíku, mělo by být revidováno zavedení hraničních mechanismů úprav obsahu uhlíku importovaných produktů, využívání výnosů z aukcí ETS pro výzkumné a vývojové projekty pro nízkouhlíkaté technologie. Po dobu kdy zde nebudou efektivně podpořeny takové přes-hraniční mechanismy, budou nutná vhodná opatření k zajištění budoucnosti pro energeticky náročné průmysly v Evropě.
8. Další rozvoj politik pro ozelenění pracoviště, podpora sociálního dialogu o udržitelné podnikové politice a školení 'zelených zástupců' jako nástroje na podporu energetické efektivity na podnikové úrovni.
9. Je nutné řešit energetickou chudobu prostřednictvím zavádění univerzálního práva na dostatečné množství energie.

11. Vzít v úvahu vzdělávání

Systémy vzdělávání a výzkumu nejvyšší třídy vytvořily základ pro evropský úspěch v globální konkurenci. Současně je vzdělávání jednou z oblastí vážně postiženou politikami úspornosti. Síla Evropy spočívá v jejích zaměstnancích, kteří vyrábějí produkty vysoké kvality, založené na technologickém vůdcovství. Evropské podniky se mohou vypořádat s globální konkurencí pouze prostřednictvím zachování vysoké úrovně kompetencí svých zaměstnanců a pokračováním

vývoje inovativních řešení. Jejich současná konkurenční síla se stále více dostává pod tlak, ovšem v důsledku trvale narůstající úrovně vzdělání v nových ekonomikách. Mezitím se dotahují ostatní ekonomiky. Vysoce kvalifikovaná pracovní síla operující v dobrých pracovních podmínkách a technologický rozvoj korespondující s příležitostmi odborného školení jsou nutným předpokladem. Pro úspěšnou společnost bude klíčem celoživotní vzdělávání.

Doporučení

1. V souvislosti s top kvalitou vzdělávání je nutné v Evropě rozvíjet nový model pro pokračující studium paralelně s pracovním životem. Všechny skupiny zaměstnanců by ve všech sektorech měly mít právo trvale aktualizovat své kompetence.
2. Ambicí Evropy musí být dosáhnout nevyšší pozici ve všech úrovních vzdělávání.
3. Škrty ve výdajích na vzdělávání a kvalifikace provedené v průběhu finanční krize by měly být revokovány a Evropa by se měla vrátit na svoji pozici kontinentu na prvním místě z pohledu vzdělávání a výzkumu.
4. Je třeba využít vědecké politiky EU k podpoře vytváření nových pracovních míst.
5. Je třeba vytvořit opatření a systémy pro uznání existujících kompetencí. To by mělo platit také pro studium a přesun do nových profesí.
6. Průmysl a odbory by měly trvale diskutovat a rozvíjet potřebu budoucích dovedností a kompetencí.
7. Národní vzdělávací systémy by tam, kde je to vhodné, měly podporovat a vytvářet podněty pro mladé lidi k získání dovedností a kvalifikací požadovaných průmyslem, ať je to podpora STEM (věda, technologie, strojírenství a matematika), odborné školení, inovativní dovednosti, podnikání nebo jiné potřeby.

12. Globální obchod pracující pro zaměstnance

Důstojná práce a důstojný plat pro všechny zaměstnance je v srdci priorit industriAll Europe a měly by být klíčovými prioritami obchodní politiky. Schovávat se před mezinárodními obchodními toky pro industriAll Europe není volbou, ale globalizace a mezinárodní obchod musejí být řízeny sociálně zodpovědným způsobem. Globalizaci by nemělo být povoleno erodovat evropský socio-ekonomický model, způsobovat strádání zaměstnanců a zvyšovat celosvětové nerovnosti. IndustriAll Europe je přesvědčen, že multilaterální, na pravidlech založený systém v rámci WTO je nejúčinnějším legitimním prostředkem řízení a rozšiřování obchodních vztahů. Je ovšem naléhavě nutné integrovat MOP do procesu WTO a zajistit mnohem větší úlohu pro otázky udržitelnosti v globálním obchodě, aby se zabránilo

sociálnímu dumpingu. Multilaterální regulatorní řešení jsou nejžádoucnější, protože nabízejí některé důležité výhody oproti bilaterálním smlouvám, jako jsou globální komplexní a transparentní smlouvy o přístupu na trh, tvorba pravidel, transparentnost a řešení sporů. Vzhledem k omezenému progresu v kole Doha a s cílem zabezpečit budoucnost multilaterálního obchodního systému se industriAll Europe domnívá, že druhým nejlepším řešením může být pokusit se o uzavření smysluplných multilaterálních dohod (např. o usnadnění obchodu, o přístupu na světové trhy bez cel či kvót pro méně rozvinuté země) a prostřednictvím vytvoření celosvětových obchodních pravidel o menších, ale lépe řešitelných otázkách (např. sektorové dohody).

Doporučení

1. Ustavení globálního regulačního rámce vytvářejícího nutné socio-ekonomické základy v rámci globální ekonomiky pro zajištění toho, aby obchodní politika plně podporovala sociální rozvoj, podporovala obchod ne jako cíl sám o sobě, ale jako součást strategie pro růst a prosperitu v rozvinutém a rozvojovém světě.
2. Udržitelný a spravedlivý globální obchodní systém zohledňující potřeby jak rozvinutých, tak rozvojových zemí.
3. Je důležité, aby evropská průmyslová politika zohledňovala rozdíly mezi regiony EU v podmínkách hustoty osídlení, geografických vzdáleností, přírodních zdrojů a průmyslových tradic a umožnila jednotlivým členským státům implementovat politiky šité na míru.
4. Začlenění závazných sociálních a ekologických klausulí a standardů do všech dohod o volném obchodu, bilaterálních nebo multilaterálních. Všechny bilaterální dohody (jako TTIP – *Transatlantic Trade and Investment Partnership*) by měly respektovat základní pracovní standardy MOP a běžná opatření týkající se zdraví a bezpečnosti. Začlenění opatření na ochranu investorů, které dávají operátorům mobilních sítí (MNO) právo žalovat stát z důvodu zasahování do korporačních záležitostí, je neakceptovatelné (protože to by postavilo soukromé zájmy na vyšší úroveň než kolektivní zájmy).
5. Zajistit, aby zaměstnanci, kteří jsou předmětem restrukturalizace v důsledku obchodní liberalizace, byli pokryti anticipačními politikami a adekvátními podpůrnými opatřeními.
6. Podpora “inkluzivních” rozvojových strategií, založených na sociálním kapitálu, transferu technologií a rovnoprávném rozdělování vynosů z ekonomického růstu s cílem generovat kladné růstové impulsy, z nichž budou mít výhody zaměstnanci a podniky v celém světě.
7. Vytvořit férové globální podmínky v mezinárodním obchodě v souladu s pravidly WTO i MOP, garantující reciprocitu v obchodních vztazích.
8. Umožnit férový a bezpečný přístup k surovinám prostřednictvím mezinárodního obchodu, který zohlední různé potřeby rozvinutých a rozvojových zemí, zlepšit materiálovou efektivnost, investovat více do výzkumu a vývoje substitutů a podporovat recyklaci (technologie). Průmyslové podniky v EU velmi silně závisí na dodávkách surovin ze třetích zemí. Mnoho z nich má zásadní význam pro řadu high-tech sektorů (vzácné prvky). Jiné se těžko nahrazují.
9. IndustriAll Europe se obává nedostatku transparentnosti, důvěrnosti a obsahu vyjednávání transatlantické smlouvy mezi EU a USA a vyzývá k zapojení parlamentů a sociálních partnerů do tohoto procesu. Vzhledem k nízké úrovni obchodních bariér nemusí mít ekonomický dopad této smlouvy smysl vzhledem k doprovodným rizikům z pohledu pracovních práv, ochrany životního prostředí, kulturních práv a pravidel BOZP.

13. Učinit institucionální rámec správným

I když je nyní jasný závazek Komise chránit a posilovat průmyslovou výrobu Evropy a řešit hluboké výzvy trhu práce, technologické, ekologické a ekonomické výzvy, se kterými je průmysl konfrontován, je také pravda, že existuje prostor pro zlepšení, pokud jde o způsob, jakým je průmyslová politika formulována a implementována, s cílem opětovně nastolit úlohu průmyslu jako motoru pro přidanou hodnotu a pracovní místa.

Doporučení

1. Novému systému ekonomického řízení chybí demokratická legitimita, protože Evropský parlament má pouze malou roli a národní parlamenty nemají téměř žádné slovo, a způsob, jakým jsou přijímána rozhodnutí, není vždy transparentní. Překonání tohoto demokratického deficitulepší politické rozhodování.
2. Proaktivní a zacílený přístup sektorů a dodavatelských řetězců zůstává životně důležitý a měl by být rozšířen na všechny klíčové sektory. Jsou nutná řešení šitá na míru pro řešení úkolů všech sektorů. IndustriAll Europe plně podporuje zaměření Komise v posledním sdělení k průmyslové politice podporovat řadu prioritních akčních linií, jako jsou pokrokové zpracovatelské technologie, klíčové technologie, bio-založené produkty, udržitelné konstrukce/stavebnictví, čistá vozidla a chytré přenosové sítě. Ovšem je třeba pokračovat a dále rozvíjet sektorové průmyslové politiky pro další důležité sektory – jako je ocel, mechanické a elektrické strojírenství, lodářství, textil a farmacie. Více zaměřený politický přístup iniciativ jako LeaderShip, Cars21, Electra nebo Akční plán pro ocelářství se prokázaly jako plodné.
3. Stále existuje velká propast mezi národními a regionálními průmyslovými politikami a evropskou průmyslovou politikou. Je velmi nutná lepší koordinace a více kooperace mezi jednotlivými úrovněmi rozhodování ke zvýšení dopadu průmyslové politiky.
4. Průmyslová politika musí postupovat se zapojením odborů. Proto je zásadní nahradit model deregulace trhu práce, eroze kolektivního vyjednávání a útoků na práva pracujících jako je mzdové a sociální znehodnocení, výrobním modelem, který se bude zakládat na znalostech, inovacích, přidané hodnotě a udržitelných technologiích.
5. Integrace zaměstnanosti a průmyslových politik s cílem lépe řešit sociální důsledky průmyslových změn ('spravedlivý přechod').
6. IndustriAll Europe je silně proti deregulačnímu přístupu, který sleduje Komise ve svém sdělení „Refit – fit pro růst“, jehož cílem je zjednodušit legislativu, ale v současné době je zneužíván s cílem útočit na smlouvy sociálních partnerů, práva na informace a konzultace a ochranu zdraví a bezpečnosti.

7. Strukturované zapojení odborů do rozhodovacích a implementačních procesů zatím nebylo dostatečně úspěšné a je nutné je provést. IndustriAll Europe bude pokračovat v podpoře zapojení zaměstnanců v podnicích prostřednictvím maximalizace příležitostí poskytnutých právy na informace, konzultace a participaci. Obnovená směrnice o ERZ a Statut evropské společnosti poskytují příležitost k zajištění naplnění tohoto cíle, a je nutné tuto příležitost plně využít.

8. Změny na podnikové úrovni je nutné lépe anticipovat a řídit s cílem zajistit udržitelného rozvoje a vyhnout se negativním efektům změn na zaměstnance a zaměstnanost. IndustriAll Europe je toho názoru, že je nutné přijmout opatření, také na evropské úrovni, pro usnadnění přechodu. V tomto spojení IndustriAll Europe obhájí vytvoření evropského rámce pro anticipaci a management změn, který zajistí sociálně odpovědný management změn a zajistí garance umožňující zaměstnancům přizpůsobit

se změnám. Participační úloha odborů musí být garantována.

www.industriall-europe.eu

eu